

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obo/37/2012
Identifikačné číslo spisu: 7096899939
Dátum vydania rozhodnutia: 31.08.2012
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2012:7096899939.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Technické centrum Orizon Servis, Pavlova č. 14, Smila, Čerkaská oblasť, Ukrajina zast. JUDr. Miroslavom katunským, advokátom, Floriánska č. 16, Košice proti žalovanému: Valentín Dikarev - Iplikátor, Krivá č. 18, Košice, zast. JUDr. Vlastimilom Klepáčom, advokátom, Krmanova č. 16, Košice, o zaplatenie 2 058,00 eur / 62 800 Sk / s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 16. februára 2012 č. k. 9Cb/1582/1996-233 jednomyselne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 16. februára 2012 č. k. 9 Cb/1582/1996-233 p o t v r d z u j e .

Žalovanému trovy odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením / na l. č. 233 / nepripustil zámenu účastníka konania na strane žalobcu a konanie zastavil. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že žalobca si žalobou uplatnil právo na zaplatenie 62 800 Sk s 20 % úrokom z omeškania od 2.10.2004 a náhradu trov konania pozostávajúcich zo súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 6. októbra 2006 konanie zastavil z dôvodu, že žalobca nepreukázal spôsobilosť byť účastníkom konania. Proti uzneseniu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol odvolací súd tak, že napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa vyzval žalobcu výzvou z 22. februára 2008 na preukázanie, že má spôsobilosť byť účastníkom konania podľa § 19 O. s. p., ktorej výzve nevyhovel, ale Ing. Anatolij Potapenko, Krivá č. 18, Košice podaním zo dňa 14. marca 2008 navrhol zámenu na strane žalobcu na základe zmluvy o odstúpení pohľadávky zo dňa 5. marca 1996. Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 19. marca 2009 / na l. č. 145 / pripustil zámenu účastníka na strane žalobcu podľa §

92 ods. 3 O. s. p. Proti uzneseniu podal žalovaný odvolanie a odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátila na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa v novom konaní doplnil dokazovanie dožiadaním zo dňa 31. marca 2011 na Ministerstvo spravodlivosti Ukrajiny o poskytnutie právnej pomoci a podanie správy na zodpovedanie otázok potrebných pre posúdenie spôsobilosti žalobcu byť účastníkom konania.

Podaním zo dňa 22. septembra 2011 Ministerstvo spravodlivosti Ukrajiny zaslalo súdu písomnosti ukrajinských orgánov. Z predložených písomností vyplynulo, že v Jednotnom štátnom registri právnických a fyzických osôb podnikateľov, nie sú žiadne záznamy o označenej právnickej osobe, teda z toho možno vyvodit' len to, že žalobca označený v návrhu nemá spôsobilosť byť účastníkom konania.

Súd vzhľadom v doplnenom dokazovaní zistenú skutočnosť vyslovil názor, že ak označený účastník nemá spôsobilosť byť účastníkom konania, nie je splnená podmienka konania, za ktorej môže vo veci konať, preto konanie podľa § 104 ods. 2 O. s. p. zastavil.

Vzhľadom na to, že v čase podania návrhu na zámenu účastníka konania na strane žalobcu, ktorý nemal spôsobilosť byť účastníkom konania /nebol registrovaný ako právnická osoba/, nemohol súd návrhu podľa § 92 ods. 3 O. s. p. vyhovieť.

O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Žalobca podal proti uzneseniu v zákonnej lehote odvolanie podaním zo dňa 2. marca 2012.

Odvolanie odôvodnil odkazom na uznesenie odvolacieho súdu a poukázal na to, že dňa 15. marca 1996 bol právnickou osobou. Ďalej poukázal na to, že v priebehu konania predložil všetky doklady o preukázaní hmotnoprávnej spôsobilosti žalobcu. Uviedol, že predložil fotokópiu uznesenia o organizácii árendárov Technické centrum „Orizon Servis“ z 24. januára 1994, podľa ktorého v zmysle čl. 1.4. Technického centra „Orizon Servis“ je tento právnickou osobou. Tiež poukázal na fotokópiu rozhodnutia Smilianskej mestskej rady ľudových poslancov z 14. marca 1994 č. 172 o registrácii výnosu zo dňa 24. januára 1994. Zastáva názor, že právnou subjektivitu, teda i aktívnu legitimáciu v konaní preukázal.

Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie súdu prvého stupňa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1 bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Predmetom preskúmania v odvolacom konaní je posúdenie správnosti napadnutého uznesenia, ktorým súd prvého stupňa nepripustil zámenu účastníka na strane žalobcu a konanie zastavil.

Podľa § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci / podmienky konania /.

Predpokladom toho, aby určitý subjekt mohol byť účastníkom konania je hmotno-právna subjektivita, t. j. byť nositeľom práv a povinností / § 19 O. s. p. /. S existenciou právnickej osoby je spätá jej procesno-právna subjektivita.

Neexistencia určitej podmienky konania alebo jej zánik v priebehu konania má procesné následky závislé od toho, či ide o nedostatok podmienky odstrániteľný alebo neodstrániteľný. Vždy má však nedostatok podmienky konania za následok, že súd nesmie vydať meritórne rozhodnutie. Podmienkami konania sú teda také podmienky určené občianskym procesným

právom, bez existencie ktorých nemôže dôjsť k rozhodnutiu vo veci samej. Preto zákon súdu ukladá prihliadať z úradnej povinnosti, či nie je daný nedostatok podmienky konania nielen na začiatku konania, ale spravidla i po dobu celého ďalšieho priebehu konania vrátane opravných konaní. Jednou zo základných podmienok konania za ktorých môže súd konať vo veci sú podmienky na strane účastníkov konania, t. j. spôsobilosť byť účastníkom konania, čo upravuje ust. § 19 O. s. p.

V ustanoveniach § 104 až § 109 O. s. p. je určený postup súdu v prípade, ak zistí nedostatok niektorej podmienky konania, pričom jeho postup zásadne závisí od toho, či ide o nedostatok procesnej podmienky odstrániteľný alebo neodstrániteľný.

V predmetnej veci bolo nesporne zistené, že v čase uplatnenia návrhu na zámenu účastníka konania na strane žalobcu, išlo o neexistujúci subjekt, čo bolo predmetom doplneného dokazovania v rámci prvostupňového konania prostredníctvom dožiadania na Ministerstve spravodlivosti Ukrajiny. Predmetom dokazovania v zahraničí bolo zisťovanie, či je žalobca zapísaný v registri spoločností, ako aj oznámenie o všetkých zmenách v registri a zaslanie úplného výpisu z registra, prípadne či došlo k výmazu spoločnosti, ako i zistenie, či registráciou Uznesenia o organizácii árendátorov Technické centrum „Orizon Servis“ nadobudlo aj právnu subjektivitu.

Z predložených listín z Ukrajiny, založených v spise v origináloch s úradným prekladom, konkrétne zo Štátneho registra právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov č. 180869 / originál na l. č. 212, preklad na l. č. 222 spisu /, č. 180862 / l. č. 213, preklad l. č. 2223 / že o Technickom centre „Orizon Servis“, Pavlovova ul, Smila, záznamy k 11. 07. 2011 neboli zistené.

Z Jednotného štátneho registra právnických a fyzických osôb podnikateľov č. 180928 / na l. č. 214, preklad na l. č. 224 / vyplýva, že Štátna techno - obchodná firma „Oryzon“ s registračným č. 100000876687, s IČ: 22791686 bola registrovaná dňa 28. marca 1995, ktorej činnosť bola pozastavená a predsedom likvidačnej komisie bol Adamenko Ihor Mikolajovyč, ktorý bol ustanovený konať v mene uvedenej právnickej osoby / na l. č. 215, 216 a preklad na l. č. 225, 226 /. Z jednotného štátneho registra právnických osôb a fyzických osôb podnikateľov č. 180924 / na l. č. 217, preklad na l. č. 227 / vyplýva, že dňa 28. marca 1995 bola zamietnutá registrácia novovytvorenej právnickej osoby Štátny podnik štátna techno-obchodná firma „ORYZON“ so sídlom ul. Karmel'uka 74, Smila, Čerkazská oblasť, Ukrajina, ktoré označenie však nekorešponduje s označením žalobcu. Pokiaľ aj bola nejaká právna súvislosť medzi touto spoločnosťou a žalobcom, nebolo preukázané, že ide o totožnú spoločnosť a v konečnom dôsledku aj táto spoločnosť nemá právnu subjektivitu / a nemala ju ani ku dňu podania žaloby /.

Odvolací súd v predchádzajúcom rozhodnutí vyslovil, že v čase podania podľa v tom čase zisteného skutkového stavu, mohol byť žalobca právnickou osobou zapísanou v príslušnom registri krajiny resp. sa to javilo z dovtedy predložených listín / na l. č. 14 spisu /, pokiaľ však ide o podaný návrh na zámenu účastníka na strane žalobcu / 14. 03. 2008 /, z preložených listín v danom čase sa nedal vysloviť jednoznačný záver o tom, že či žalobca mal alebo nemal právnu subjektivitu. Nesporne však v rámci doplneného dokazovania v novom konaní bolo preukázané, že v čase podania návrhu na zámenu účastníka na strane žalobcu / dňa 14. 03. 2008 / žalobca, ako subjekt nebol v príslušnom registri na Ukrajine, zapísaný.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom vysloveným súdom prvého stupňa, že návrhu na zámenu / okrem iných predpokladov / účastníka možno vyhovieť len ak ide o existujúce subjekty, pričom bolo zistené, že žalobca nevykazoval zákonom stanovené predpoklady spôsobilosti byť účastníkom konania, čo preukázalo najmä doplnené dokazovanie v tomto smere, preto súd nepochybil, keď zámenu nepripustil.

Pokiaľ ide o rozhodnutie v časti, ktorou bolo konanie zastavené, sa odvolací súd taktiež stotožnil s názorom vysloveným súdom prvého stupňa. Nesporne spôsobilosť byť účastníkom konania je podmienkou, kedy môže súd konať vo veci, pričom taktiež platí, že súd pri rozhodovaní vo veci vychádza zo zisteného skutkového a právneho stavu v čase svojho rozhodovania. V čase rozhodovania súdom prvého stupňa žalobca nebol registrovaný v príslušnom registri ako spôsobilý právny subjekt, pričom z tohto hľadiska je v súčasnosti v zásade právne irelevantné, či v čase začatia konania žalobca mal alebo nemal spôsobilosť byť účastníkom konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného dospel k názoru, že napadnuté uznesenie je vecne správne, preto ho podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že ich náhradu žalovanému nepriznal, pretože mu žiadne nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.